Oostelijke Vechtplassen

Natuur heeft geen haast

Het is stil, zonnig en koud vandaag in Westbroek. Een stralend zonnetje en een koude wind, een prima combinatie om de weidsheid van dit gebied te ervaren. Een enkele graafmachine steekt in de verte af tegen de blauwe lucht, verder is er geen menselijke activiteit te bespeuren. Natuur (in ontwikkeling) op zijn mooist.

Tekst & foto Paul van Bodengraven

Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen bestaat uit meerdere laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van de Utrechtse Heuvelrug. Door turfwinning zijn hier meerdere meren en plassen ontstaan. Sommige stukken zijn later ingepolderd en in gebruik genomen als weidegebied. Door herstelwerkzaamheden, zoals in de Westbroekse Zodden, keert het water terug en wordt het gebied aantrekkelijker voor weidevogels en moerasvegetatie.
Afgezien van heel wat ganzen, een groepje kieviten en wat meeuwen is er op dit moment weinig leven in de weidevogelbrouwerij. Maar je kunt je goed voorstellen dat het straks, in het voorjaar, een drukte van belang zal zijn. Raaigraslanden worden weggegraven en maken plaats voor ondiepe plassen en natte graslanden waar het, straks als de graafmachines en zandwagens vertrokken zijn, zoemt en fladdert. Mensen worden in dit stuk geweerd in het broedseizoen. Een stuk van de Westbroekse Zodden is al vernat en biedt ook in de wintertijd een fraai wandeldecor.
Wat kunnen we hier straks verwachten? Dit is nu al een belangrijk broedgebied voor broedvogels als de roerdomp, purperreiger, woudaap en grote karekiet. Maar ook de porseleinhoen, zwarte stern en ijsvogel zijn hier regelmatig te vinden. Die krijgen dus meer ruimte tot hun beschikking, in de hoop dat het zal leiden tot meer broedparen. Qua vegetatie mogen we straks blauwgrasland verwachten, met soorten als spaanse ruiter (*Cirsium dissectum*), blauwe zegge (*Carex panicea*) en tandjesgras (*Danthonia decumbens*). De eerste afgegraven oevers en voormalige weiden worden al ingenomen door pioniersoorten. Het menselijk geduld wordt nog even op de proef gesteld, natuur heeft zelden haast. Die rust krijg je hier vanzelf mee, uitkijkend over de grootsheid van toekomstige natuur. ■

De Nederlandse bijdrage aan het Europese netwerk van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) bestaat uit 161 gebieden. Deze gebieden liggen zowel op land als op zee. De meeste gebieden zijn inmiddels definitief aangewezen. Wat zijn dat voor gebieden en wat maakt ze bijzonder? De komende nummers bezoekt de redactie van *Natura* deze gebieden voor een korte impressie. Meer informatie over de gebieden op *www.natura2000.nl.*

Oostelijke Vechtplassen

Status: Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn
Overbelasting stikstof: Ja
Provincies: Noord-Holland, Utrecht
Totale oppervlakte: 6475 ha
Beheerders: Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten
Doen: Wandel het Zoddenpad (Klompenpad), 13 of 18 km. Kijk op *klompenpaden.nl.*

